

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

С.Б. Жильцов

«31» 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ

для студентів 3-4 курсів

галузь знань *Мистецтво 0202,*

спеціальність *5.02020401 Музичне мистецтво*

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 24119

(підпис) _____ (прізвище, ініціали)
« » _____ 2016 р.

Київ
2016

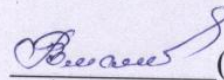
Робоча програма «Хорове диригування» для студентів 3-4 курсів галузі знань
Мистецтво 0202, спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

Розробник: Теряєва Лариса Анатоліївна, викладач циклової комісії музики і хореографії
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від « 29 » серпня 2016 р. № 1

Голова циклової комісії музики і хореографії

(Т.В.Романова)
(підпис)

© _____ 20__ рік

© _____ 20__ рік

ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

Курс	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 2</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 216 годин</p> <p>III курс – 72 год.</p> <p>Тижневе навантаження: 2 год.</p>	<p>Шифр та назва галузі знань: <i>Мистецтво 0202</i></p> <p>Шифр та назва спеціальності: <i>5.02020401 Музичне мистецтво</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>"молодший спеціаліст"</i></p>	<p>Рік підготовки: III</p> <p>Семестр: 5-6</p> <p>Аудиторних занять – 40 год.: <i>5 семестр – 20 год.</i> <i>6 семестр – 20 год.</i></p> <p>З них практичні заняття – 28 год.: <i>5 семестр – 15 год.</i> <i>6 семестр – 13 год.</i></p> <p>індивідуальні – 8 год.: <i>5 семестр – 3 год.</i> <i>6 семестр – 5 год.</i></p> <p>підсумковий контроль – 4 год.: <i>5 семестр – 2 год.</i> <i>6 семестр – 2 год.</i></p> <p>Самостійна робота – 32 год.: <i>5 семестр – 16 год.</i> <i>6 семестр – 16 год.</i></p> <p>Види контролю: <i>залік у 6-му семестрі</i></p>

ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

Курс	Напря́м, спеціально́сть, осві́тно-кваліфіка́ційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів - 2</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>216 годин</i></p> <p><i>IV курс – 72 год.</i></p> <p>Тижневе навантаження: <i>2 год.</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань: <i>Мистецтво 0202</i></p> <p>Шифр та назва спеціальності: <i>5.02020401 Музичне мистецтво</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>"молодший спеціаліст"</i></p>	<p>Рік підготовки: <i>IV</i></p> <p>Семестр: <i>7-8</i></p> <p>Аудиторних занять – 44 год.: <i>7 семестр – 14 год.</i> <i>8 семестр – 30 год.</i></p> <p><i>3</i> них практичні заняття - <i>31 год.:</i> <i>7 семестр – 13 год.</i> <i>8 семестр – 18 год.</i></p> <p>індивідуальні – 9 год.: <i>7 семестр – 0 год.</i> <i>8 семестр – 9 год.</i></p> <p>підсумковий контроль – 4 год.: <i>7 семестр – 1 год.</i> <i>8 семестр – 3 год.</i></p> <p>Самостійна робота – 28 год.: <i>7 семестр – 4 год.</i> <i>8 семестр – 24 год.</i></p> <p>Види контролю: <i>екзамен у 8-му семестрі</i> <i>Підсумкова атестація</i></p>

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 5. Удосконалення виразності диригентського жесту

Тема 1. Складні розміри: 3/2, 9-дольний, 12-дольний. Диригування у різних темпах.

Тема 2. Диригування несиметричних розмірів (5-дольних, 7-дольних)

Тема 3. Складні динамічні зміни. Показ динамічних відтінків у жесті.

Тема 4. Види штрихів.

Тема 5. Диригування творів. Гра хорових партитур, спів хорових партій.

Виконання пісень шкільного репертуару(3 клас).

Змістовий модуль 6. Диригування багатоголосних творів

Тема 1. Знайомство з поліфонією. Прийоми поліфонічного хорового письма.

Імітаційна поліфонія.

Тема 2. Підголосна поліфонія. Визначення функцій рук.

Тема 3. Канони. Гра партитур поліфонічного складу. Фактура твору

Тема 4. Ритмічні труднощі. Використання «робочих жестів».

Вміння працювати над розучуванням окремих партій у багатоголосних творах

Тема 5. Транспонування вокальної партії. Володіння прийомами роботи

над шкільною піснею (4 клас).

Змістовий модуль 7. Вдосконалення навичок та знань, набутих в попередні роки навчання. Застосування різної диригентської техніки.

Тема 1. Складні розміри: 3/2 . Несиметричні розміри: 5/4

Тема 2. Змінні розміри. Диригування у різних темпах. Прийоми диригування у змінному розмірі

Тема 3. Складна форма. Вивчення багатоголосних партитур з супроводом та a capella

Тема 4. Підготовка до репетиційної роботи з хором.

Методи вивчення хорового твору.

Тема 5. Вибір програми до Підсумкової атестації

Змістовий модуль 8. Твори Підсумкової атестації

Тема 1. Розучування та художнє виконання творів Підсумкової атестації

Тема 2. Вокально-хоровий аналіз творів, репетиційна робота з хором.

Тема 3. Визначення шляхів роботи над технічними труднощами творів хорової практики Підсумкової атестації

Тема 4. Удосконалення методів і прийомів репетиційної роботи над вокально-хоровим твором.

Тема 5. Навички роботи з хором. Підготовка до практичної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

3 курс

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
лекції		практ	сем	пк	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 5. Удосконалення виразності диригентського жесту							
Тема 1 Складні розміри: 3/2, 9-дольний, 12-дольний. Диригування у різних темпах.	9		4			1	4
Тема2. Диригування несиметричних розмірів (5-дольних, 7-дольних)	5		2			1	2
Тема3. Складні динамічні зміни. Показ динамічних відтінків у жесті.	6		2		1		3
Тема 4. Види штрихів.	8		4			1	3
Тема 5. Диригування творів. Гра хорових партитур, спів партій. Виконання пісень шкільного репертуару (3 клас).	8		3		1		4
Разом за змістовим модулем 5.	36	0	15	0	2	3	16
Змістовий модуль 6. Диригування багатоголосних творів							
Тема1. Знайомство з поліфонією. Прийоми поліфонічного хорового письма. Імітаційна поліфонія.	6		2			1	3
Тема2. Підголосна поліфонія. Визначення функцій рук.	9		4			1	4
Тема 3. Канони. Гра партитур поліфонічного складу. Фактура твору	9		4		1	1	3
Тема 4. Ритмічні труднощі. Використання «робочих жестів» Вміння працювати над розучуванням окремих партій у багатоголосних творах.	6		2			1	3
Тема 5. Транспонування вокальної партії. Володіння прийомами роботи над шкільною піснею (4 клас).	6		1		1	1	3
Разом за змістовим модулем 6.	36	0	13	0	2	5	16
Усього годин за 3 курс	72	0	28	0	4	8	32
Усього годин за 1-3 курси	144	0	92	0	8	8	36

4 курс

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
лекції		практ	сем	пк	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 7. Вдосконалення навичок та знань, набутих в попередні роки навчання. Застосування різної диригентської техніки							
Тема 1. Складні розміри: 3/2 .Несиметричні розміри: 5/4	4		4				
Тема2. Змінні розміри.Диригування у різних темпах.Прийоми диригування у змінному розмірі	2		2				
Тема3. Складна форма. Вивчення багатоголосних партитур з супроводом та a capella	8		4				4
Тема 4. Підготовка до репетиційної роботи з хором. Методика вивчення хорового твору.	2		2				
Тема5.Вибір програми до Підсумкової атестації	2		1		1		
Разом за змістовим модулем 7.	18	0	13	0	1	0	4
Змістовий модуль 8. Твори Підсумкової атестації							
Тема 1. Розучування та художнє виконання творів Підсумкової атестації.	10		4			2	4
Тема 2. Вокально-хоровий аналіз творів,репетиційна робота з хором.	13		4		1	2	6
Тема 3. Визначення шляхів роботи над технічними труднощами творів хорової практики Підсумкової атестації	13		4		1	2	6
Тема 4. Удосконалення методів і прийомів репетиційної роботи над вокально-хоровим твором	8		2			2	4
Тема 5. Навички роботи з хором. Підготовка до практичної роботи.	10		4		1	1	4
Разом за змістовим модулем 8.	54	0	18	0	3	9	24
Усього годин за 4 курс	72	0	31	0	4	9	28
Всього годин за період навчання	216		123		12	17	64

5. Теми практичних занять

1	Складні розміри: 3/2, 9-дольний, 12-дольний. Диригування у різних темпах.	4
2	Диригування несиметричних розмірів (5-дольних, 7-дольних)	2
3	Складні динамічні зміни. Показ динамічних відтінків у жесті.	2
4	Види штрихів.	4
5	Диригування творів. Гра хорових партитур, спів хорових партій. Виконання пісень шкільного репертуару (3 клас).	3
6	Знайомство з поліфонією. Прийоми поліфонічного хорового письма. Імітаційна поліфонія.	2
7	Підголосна поліфонія. Визначення функцій рук.	4
8	Канони. Гра партитур поліфонічного складу. Фактура твору	4
9	Ритмічні труднощі. Використання «робочих жестів». Вміння працювати над розучуванням окремих партій у багатоголосних піснях.	2
10	Транспонування вокальної партії. Володіння прийомами роботи над шкільною піснею (4кл)	1
11	Складні розміри: 3/2. Несиметричні розміри: 5/4	4
12	Змінні розміри. Диригування у різних темпах. Прийоми диригування у змінному розмірі	2
13	Складна форма. Вивчення багатоголосних партитур із супроводом та a capella	4
14	Підготовка до репетиційної роботи з хором. Методика вивчення хорового твору.	2
15	Вибір програми до Підсумкової атестації	1
16	Розучування та художнє виконання творів Підсумкової атестації.	4
17	Вокально-хоровий аналіз творів, репетиційна робота з хором.	4
18	Визначення шляхів роботи над технічними труднощами творів хорової практики Підсумкової атестації	4
19	Удосконалення методів і прийомів репетиційної роботи над вокально-хоровим твором	2
20	Навички роботи з хором. Підготовка до практичної діяльності.	4
	Разом	59

6. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год
1	Складні розміри: 3/2, 9-дольний, 12-дольний. Диригування у різних темпах.	1
2	Диригування несиметричних розмірів (5-дольних, 7-дольних)	1
3	Види штрихів.	1
4	Знайомство з поліфонією. Прийоми поліфонічного хорового письма. Імітаційна поліфонія.	1
5	Підголосна поліфонія. Визначення функцій рук.	1

6	Канони.Гра партитур поліфонічного складу. Фактура твору	1
7	Ритмічні труднощі.Використання «робочих жестів». Вміння працювати над розучуванням окремих партій у багатоголосних творах.	1
8	Транспонування вокальної партії. Володіння прийомами роботи над шкільною піснею (4 клас).	1
9	Розучування та художнє виконання творів Підсумкової атестації	2
10	Вокально-хоровий аналіз творів,репетиційна робота з хором.	2
11	Визначення шляхів роботи над технічними труднощами творів хорової практики Підсумкової атестації	2
12	Удосконалення методів і прийомів репетиційної роботи над вокально-хоровим твором	2
13	Навички роботи з хором.Підготовка до практичної роботи.	1
	Разом	17

7. Самостійна робота

1	Складні розміри: 3/2, 9-дольний, 12-дольний. Диригування у різних темпах.	4
2	Диригування несиметричних розмірів (5-дольних,7-дольних)	2
3	Складні динамічні зміни.Показ динамічних відтінків у жесті.	3
4	Види штрихів.	3
5	Диригування творів. Гра хорових партитур,спів партій. Виконання пісень шкільного репертуару(3 клас).	4
6	Знайомство з поліфонією. Прийоми поліфонічного хорового письма. Імітаційна поліфонія.	3
7	Підголосна п оліфонія.Визначення функцій рук.	4
8	Канони.Гра партитур поліфо нічного складу.Фактура твору	3
9	Ритмічні труднощі.Використання «робочих жестів». Вміння працювати над розучуванням окремих партій у багатоголосних творах.	3
10	Транспонування вокальної партії. Володіння прийомами роботи над шкільною піснею (4 клас).	3
11	Складна форма. Вивчення багатоголосних партитур з супроводом та а capella	4
12	Розучування та художнє виконання творів Підсумкової атестації.	4
13	Вокально-хоровий аналіз творів,репетиційна робота з хором.	6
14	Визначення шляхів роботи над технічними труднощами творів хорової практики Підсумкової атестації	6
15	Удосконалення методів і прийомів репетиційної роботи над вокально-хоровим твором	4
16	Навички роботи з хором. Підготовка до практичної роботи.	4
	Разом	60

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: пояснювально-ілюстративний (пояснення, показ, прослуховування).

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні.

3) За ступенем самостійності мислення: інструктивно-репродуктивні (аналіз хорової партитури), пошукові, проблемні (інтерпретація виконавської концепції художнього образу).

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів над музичною та методичною літературою, самостійна робота над програмним репертуаром, виконання індивідуальних творчих завдань, створення виконавської моделі, прогнозування хорового звучання.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: створення ситуацій зацікавленості, створення ситуації пізнавальної новизни.

9. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, написання анотацій.

Методи самоконтролю: складання плану роботи, самооцінка, самоаналіз.

10. Критерії і рівні поточного оцінювання знань, умінь і навичок з хорового диригування

Підсумкова кількість балів (маж-10)	Критерії оцінювання
9-10 (високий рівень)	Уміння самостійного використання методичної і спеціальної музичної літератури. Здатність до написання анотацій з детальним аналізом хорових творів. Створення власних інтерпретацій вокально-хорових творів. Професійне виконання пісень шкільного репертуару.
7-8 (достатній рівень)	Достатні методичні знання з хорового диригування. Не зовсім виразне виконання вокально-хорових творів. Середній рівень досконалості у створенні власних інтерпретацій хорових творів. Здатність до самоаналізу та самовдосконалення.
4-6	Поверхові теоретичні і практичні знання та навички з хорового диригування. Недостатні навички володіння методичною літературою. Задовільне виконання

(середній рівень)	самостійних тематичних і творчих завдань. Не емоційне виконання вокально-хорових творів. Неготовність до створення власних інтерпретацій хорових творів. Помірні здатності до самоаналізу та самовдосконалення.
1-3 (низький рівень)	Нездатність до самостійного опрацювання методичної літератури з хорового диригування і виконання творчих самостійних завдань. Неспроможність до створення власних диригентських інтерпретацій. Наявність помилок під час виконання вокально-хорових творів і детального аналізу хорових творів різних стилів і жанрів. Нездатність виконання пісень шкільного репертуару під власний супровід.

11. Шкала підсумкового оцінювання знань, умінь і навичок з хорового диригування

Підсумкова кількість балів (макс-25)	Шкала оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS
23-25	Професійне диригування вокально-хорових творів. Власна диригентсько-виконавська інтерпретація творів різних жанрів і стилів. Емоційне виконання на музичному інструменті пісень шкільного і дошкільного репертуару під власний супровід.	A
21-22	Здатність майбутніх учителів музики володіти спеціальними диригентськими вміннями і навичками (репертуарними, виконавськими, фаховими). Готовність застосовувати набуті знання і вміння на заняттях з хорового диригування та у практичній роботі з хоромим колективом..	B
19-20	Самостійне виконання тематичних і творчих завдань. Достатній рівень теоретичних і практичних знань з хорового диригування. Емоційне виконання пісень шкільного репертуару. Достатні знання з методики по розучуванню вокально-хорових творів.	C
17-18	Задовільне виконання тематичних і творчих завдань для самостійної роботи. Посередні знання з методики по розучуванню пісень шкільного репертуару. Не емоційне виконання вокально-хорових творів або виконання з великою кількістю технічних помилок.	D
15-16	Помірні методичні знання з хорового диригування. Не виразне диригування вокально-хорових творів. Середній рівень досконалості у створенні власних інтерпретацій хорових творів. Помірні здатності до самоаналізу та самовдосконалення.	E

Кожний модуль включає бали за поточну роботу спеціаліста на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, контрольне прослуховування. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі прослуховування. Анотації, які виконують студенти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються під час індивідуальних занять. Модульний контроль студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. У табл. представлено розподіл балів, що присвоюється майбутнім учителям музики упродовж вивчення дисципліни «Хорове диригування».

Система поточного і підсумкового контролю знань.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю.

(3курс)

№	Вид діяльності		Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	28	28
2.	Робота на практичних заняттях	10	28	280
3.	Модульний контроль (прослуховування)	25	4	100
4.	Самостійна робота	5	32	160
Всього		568		
З урахуванням коефіцієнта		5,68		

Коефіцієнт –5,68

Система поточного і підсумкового контролю знань.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю.

. (4курс)

№	Вид діяльності		Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	31	31
2.	Робота на практичних заняттях	10	31	310
3.	Модульний контроль (прослуховування)	25	4	100
4.	Самостійна робота	5	28	140
Всього		581		
З урахуванням коефіцієнта		5,81		

Коефіцієнт –5,81

14. Рекомендована література

Базова

1. Зеленецька І. Співають діти. – Київ, 2003
2. Зимовець Ю.М. Основи диригентської техніки. Методичний посібник. – Херсон, 2004.
3. Бенч О. Український хоровий спів. К., 2002.
4. Венгрус Л.А. Хоровий спів. З-П.: Музика, 2000 р.
5. Живов В.Л. Хорове виконавство. Методика. Практика. М.: Владос, 2003 р.
6. Осеннева М.С., Самарін В.А. Хоровий клас і практична робота з хором. М.: Академія, 2003 р. - 192 с.
7. Дзвінка пісня /упор. Заринська М. - К.: Музична Україна, 1980.
8. Данькевич К. Опера "Богдан Хмельницький", клавір.
9. Збірка пісень "Любимо землю свою" / упор. Красотіна Є., Рюміна К., Левіт Ю. -К.: Музична Україна, 1976.
10. Бібліотека хормейстера, вип.2 /упор. Муравський П. -К.: Музична Україна, 1978.
11. Збірка пісень /упор. Копилова Т., -К.: Музична Україна, 1987.
12. Свято хору /упор. Виноградова Є. —К.: Музична Україна, 1990.
13. Болгарський А. Хоровий клас і практика роботи з хором. -К.: Музична Україна, 1987.
14. Горбенко С. Дитяче хорове виховання в Україні. -К.: Інститут змісту і методів навчання, 1999.
15. Колесса М. Хорові твори. – Київ, 2005.
16. Леонтович М. Хорові твори.–Київ, 2005 р. – 376 с.
17. Бородін А. Опера «Князь Ігор», клавір.
18. Верді Дж. Опера "Ріголетто", клавір.
19. Даргомижський А. Опера "Русалка", клавір.

Допоміжна

20. Теряєва Л.А. Міждисциплінарні зв'язки у формуванні методичної компетентності майбутніх учителів музики // Електронне наукове фахове видання «Освітологічний дискурс» Київського університету імені Бориса Грінченка, випуск № 2 (10), 2015р.
21. Теряєва Л.А. Формування методичної компетентності майбутніх учителів музики з диригентсько-хорової підготовки на основі модульного навчання / Л.А. Теряєва // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць.- Вип.20 (25). К. : НПУ ім.М.П. Драгоманова, 2016. – 91-94 с.
22. Теряєва Л.А. Особливості формування методичної компетентності майбутніх учителів музики на заняттях з хорового диригування // Професійна мистецька освіта і

художня культура: виклики XXI століття: матер. II Міжнарод. наук.- практ. конф., 14-15 квіт. 2016р./ МОН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін.; за заг. ред. Огнев юка В.О.; [редкол.: В.О.Огнев юк, Н.М. Віннікова, К.Ю. Бацак, О.М. Олексюк та ін.]. – К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 701-706 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського, <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського, www.dnpb.gov.ua/
3. Федорченко, В.К. (2005) Розвиток творчого мислення студентів на індивідуальних заняттях з хорового диригування. ВІСНИК Житомирського державного університету імені Івана Франка (21). pp. 139-141. <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/2230>
4. Бібліотека Гумер, <http://www.gumer.info/>
5. Електронна бібліотека книг по хорознавству, <http://hor.by/methodus/bibliography/books-2/>
6. Робота диригента з хоровим колективом, culturalstudies.in.ua>2009_metod_klub_2.php